

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26CoCsp/33/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2217217785
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Slováčková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2217217785.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Slováčkovej a sudkýň Mgr. Kataríny Arnouldovej a JUDr. Ľuboslavy Vankovej, v právnej veci žalobcu: R Collectors s.r.o., IČO 50 094 297, so sídlom Dvořákovo nábřeží 8A, Bratislava, zastúpeného splnomocnencom: Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., IČO 47 232 471, so sídlom Dvořákovo nábřeží 8/A, Bratislava, proti žalovanému: N. R., narodený XX. A. XXXX, trvale bytom S. XXX, S., zastúpeného advokátkou: JUDr. Eva Skačániová, so sídlom Korzo Bélu Bartóka 789/3, Dunajská Streda, o zaplatenie 3.196,08 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 9Csp/354/2017-282 z 9. marca 2021, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100%. Svoje rozhodnutie odôvodnil súd prvej inštancie právne ustanovením § 497 ods. 1, § 502 ods. 1 veta prvá, § 503 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej len „ObZ“), § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 3, 5, 9, § 54 ods. 1 a 2, § 517 ods. 2, § 559, § 563, § 565 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 1 ods. 2, § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „ZoSÚ“), § 3 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, účinného od 1. februára 2013, § 80 ods. 1 až 3, § 255 ods. 1, § 256 ods. 1, § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Vecne dôvodil, že predmetom konania je nárok žalobcu proti žalovanému vyplývajúci zo štandardnej formulárovej zmluvy č. 1445654936 uzatvorenej medzi žalobcom ako dodávateľom a žalovaným ako fyzickou osobou dňa 11. septembra 2014. Zmluva má tak charakter spotrebiteľského právneho vzťahu. Na základe zmluvy žalobca poskytol žalovanému úver, žalovaný sa zaviazal vrátiť istinu a zaplatiť úroky, poplatky a iné plnenia. Žalovaný neplnil úver riadne a včas, v dôsledku omeškania s plnením úveru právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného na plnenie. Žalovaný sa dostal do omeškania pred vyhlásením okamžitej splatnosti celého úveru. Predžalobnou upomienkou zo dňa 8. apríla 2015 veriteľ v zmysle § 565 OZ upozornil žalovaného, že ak do 15 kalendárnych dní od doručenia výzvy nedôjde k úhrade splátky Poštová banka a.s. (právny predchodca žalobcu) bude oprávnená úver zosplatiť. Týmto dal žalobca žalovanému na vedomie nedoplatok na splátkach úveru v celkovej výške 441,11 eur, s dôrazným upozornením, že je v omeškaní s úhradou splátky za viac ako 3 mesiace. Súčasne bol upozornený na možnosť zosplatnenia celého úveru, pokiaľ nedôjde k úhrade uvedenej splátky. Uvedená upomienka nebola žalovanému doručená a k úhrade uvedenej splátky do troch mesiacov zo strany žalovaného nedošlo. Právny predchodca žalobcu opakovane vyzval žalovaného výzvou na

úhradu dlžnej sumy zo dňa 24. apríla 2015, doručenou mu dňa 29. apríla 2015 spolu s oznámením, že pohľadávka k 24. apríla 2015 sa stala predčasne v celom rozsahu splatnou, ak žalovaný nemôže uhradiť dlžnú sumu jednorázovo, obratom najneskôr v lehote 10 kalendárnych dní od doručenia tejto výzvy. Súd prvej inštancie konštatoval, že právnenému predchodcovi žalobcu síce vzniklo právo na zosplatnenie zvyšku úveru pred lehotou jeho konečnej splatnosti, k čomu pristúpil listom zo dňa 24. apríla 2015 - čím žalovaného ako spotrebiteľa upozornil na možnosť zosplatnenia uvedeného úveru, avšak nesplnil požiadavku predvídanú § 53 ods. 9 OZ, t. j. upozorniť spotrebiteľa, že po 15 dňoch si uplatní právo na „zosplatnenie“ celého dlhu. Nepreukázal, že právo na zosplatnenie aj reálne v zákonnej lehote uplatnil, a tým sa nemohol stať splatným celý dlh žalovaného naraz. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal na ustanovenie § 17 ZoSÚ, keď banka môže postúpiť pohľadávku vyplývajúcu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere len vtedy, ak sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a postupuje pohľadávku po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávku, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Banka musí vždy pred samotným postúpením pohľadávky zaslať spotrebiteľovi výzvu na zaplatenie a predtým dodržať ustanovenie § 53 ods. 9 OZ, t. j. upozorniť spotrebiteľa, že po 15 dňoch si uplatní právo na „zosplatnenie“ celého dlhu. Až potom môže celú pohľadávku postúpiť inému subjektu. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že neboli splnené podmienky na postúpenie žalobou uplatňovanej pohľadávky z dôvodu, že úverový vzťah nebol platne predčasne ukončený a z toho dôvodu nie je daná aktívna vecná legitímácia na strane žalobcu, keďže tento pohľadávku, ktorú žaluje platne nenadobudol. V danom prípade teda nebola preukázaná aktívna legitímácia žalobcu, právny úkon postúpenia pohľadávky na žalobcu je v rozpore so zákonom. Pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu súd prvej inštancie žalobu zamietol. Vo vzťahu k výroku o nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie vecne argumentoval tým, že žalovaný bol v konaní úspešný a vznikol mu tak voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania. Súd prvej inštancie preto podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 256 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100%.

2. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie voči výrokom I. a VI. podal v zákonnej lehote žalobca odvolanie z dôvodu, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a že vec nesprávne právne posúdil. Dôvodil tým, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil skutkové okolnosti a nesprávne právne posúdil skutkový stav veci, keď dospel k záveru, že neboli splnené podmienky na postúpenie žalobou uplatňovanej pohľadávky z dôvodu, že úverový vzťah nebol platne predčasne ukončený a z toho dôvodu nie je daná aktívna vecná legitímácia na strane žalobcu, keďže tento pohľadávku, ktorú žaluje platne nenadobudol. Poukázal na to, že žalovanému bolo doručené Upozornenie - Výzva na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 8. apríla 2015, kde žalobca žalovaného upozornil, že ku dňu 7. apríla 2015 je pohľadávka viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti a to vo výške 441,11 eur v zmysle ustanovenia § 53 ods. 9 OZ. Namietal, že doručeným Upozornením bol žalovaný upozornený, že v prípade neuhradenia dlžnej sumy, bude banka oprávnená vyhlásiť úver predčasne splatným. Nakoľko žalovaný dlžnú sumu neuhradil, právny predchodca žalobcu využil svoje oprávnenie a vyhlásil úver predčasne splatným. Dňa 24. apríla 2015 žalobca zaslal žalovanému Výzvu na úhradu dlžnej sumy, ktorou vyhlásil úver za predčasne splatný v celom rozsahu, a to ku dňu 24. apríla 2015. Medzi uvedenými listinami bola splnená zákonná podmienka 15 dní, preto tvrdenie súdu prvej inštancie o lehote 10 dní na plnenie vo výzve zo dňa 24. apríla 2015 považuje žalobca za irelevantné vo vzťahu k zosplatneniu pohľadávky. Žalobca v závere uviedol, že tiež nie je možné stotožniť sa s tvrdením súdu prvej inštancie, že neboli splnené podmienky na zosplatnenie úveru a dodržaná zákonná 90 dňová lehota omeškania, ktorá je predpokladom možnosti zosplatnenia úveru. Navrhol, aby odvolací súd podľa § 388 CSP rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobe žalobcu v plnom rozsahu vyhovie a zaviazá žalovaného na náhradu trov aj odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

3. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný. Uviedol, že sa plne stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie, nakoľko rozhodnutie súdu vychádza z vykonaného dokazovania, súd vec správne právne posúdil a dospel k správnym skutkovým zisteniam. K námietke žalobcu týkajúcej sa nesplnenia podmienok zosplatnenia úveru žalovaný podotkol, že žalobca zrejme nepochopil rozhodnutie súdu, kde súd v odôvodnení uviedol, že právnenému predchodcovi žalobcu vzniklo právo na zosplatnenie zvyšku úveru pred lehotou jeho konečnej splatnosti, k čomu žalobca pristúpil listom zo dňa 24. apríla 2015, v ktorom žalovaného ako spotrebiteľa upozornil na možnosť zosplatnenia úveru, avšak nesplnil požiadavku predvídanú ustanovením § 53 ods. 9 OZ, t. j. upozorniť spotrebiteľa, že po 15 dňoch

si uplatní právo na zosplatnenie celého dlhu. Nepreukázal tiež, že právo na zosplatnenie aj reálne v zákonnej lehote uplatnil. Mal za to, že súd prvej inštancie dospel k správneému záveru, že neboli splnené podmienky na postúpenie žalobou uplatňovanej pohľadávky, keďže úverový vzťah nebol platne predčasne ukončený a z toho dôvodu nie je daná aktívna legitímácia na strane žalobcu. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a zaviazal žalobcu na náhradu trov aj odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

4. K vyjadreniu žalovaného sa vyjadril žalobca, ktorý opakovane uviedol, že má za to, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil skutkové okolnosti a nesprávne posúdil skutkový stav veci a poukázal na skutočnosť, že sa v celom rozsahu pridrižiava svojich tvrdení uvedených vo svojom odvolaní. Záverom opätovne navrhol, aby odvolací súd podľa § 388 CSP rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobe žalobcu v plnom rozsahu vyhovie a zaviazže žalovaného na náhradu trov aj odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

5. K vyjadreniu žalobcu sa vyjadril žalovaný. Uviedol, že sa pridrižiava svojho vyjadrenia k odvolaniu zo dňa 6. mája 2021.

6. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), f), h) CSP), preskúmal rozhodnutie v napadnutých výrokoch v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné priznať úspech, keďže rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 CSP).

7. Súd prvej inštancie prvý krát v danej veci rozhodol rozsudkom č. k. 9Csp/354/2017-100 z 5. marca 2019 tak, že výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 3 470,62 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 3 261,30 eur od 01.11.2017 do 18.12.2018, zo sumy 3 161,30 eur od 19.12.2018 do 21.01.2019, zo sumy 3 061,30 eur od 22.01.2019 do 21.02.2019 zo sumy 2 961,30 eur od 22.02.2019 do zaplatenia, s tým, že súd povoľuje žalovanému dlh uhradiť v mesačných splátkach po 100 eur počnúc mesiacom nasledovným po právoplatnosti tohto rozsudku, vždy k 20. dňu toho ktorého mesiaca pod stratou výhody splátok, výrokom II. čiastočne zastavil konanie čo do sumy 300 eur, výrokom III. vo zvyšku žalobu zamietol, výrokom IV. rozhodol, že žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 12,56 %.

8. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací rozsudkom č. k. 26CoCsp/26/2020-185 z 23. septembra 2020 v dôsledku podania odvolania žalovaným rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 9Csp/354/2017-100 z 5. marca 2019 v napadnutej časti výroku I. a IV zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

9. Súd prvej inštancie po zrušení a vrátení mu veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie odvolacím súdom opäť vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 9Ccp/354/2017-282 z 9. marca 2021 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“).

10. Pretože odvolací súd v plnom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, na základe ktorého dospel k správneému skutkovému záveru, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobou uplatneného nároku a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil a preto sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd konštatuje správnosť jeho dôvodov a už iba odkazuje na základe správne i keď nedostatočné presvedčivé písomné vyhotovenie rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na uplatnené odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie sa potom žiada dodať už len nasledovné:

11. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeným rozsahom a dôvodmi odvolania bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vo veci správne, ak žalobu zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Žalobca namietal, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil v dôsledku nesprávnej aplikácie § 53 ods. 9 a § 565 OZ. Odvolací súd sa s týmto názorom žalobcu nestotožnil.

12. Z obsahu spisu vyplýva, že medzi Poštovou bankou, a.s., a žalovaným bola dňa 11. septembra 2014 uzavretá zmluva o úvere. Na základe zmluvy Poštová banka, a.s., poskytla žalovanému úver vo výške 3.500 eur. Žalovaný sa zaviazal splatiť pôžičku 120 mesačnými splátkami vo výške 81 eur, RPMN bola 28,22 %. Výzvou (Upozornenie - výzva na splatenie dlžnej časti úveru) zo dňa 8. apríla 2015 Poštová banka, a.s., oznámila žalovanému, že je viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti so zaplatením sumy vo výške 441,11 eur. Zároveň ho upozornila, že ak túto sumu neuhradí do 15 dní od doručenia výzvy, banka bude oprávnená úver zosplatiť. Doručenie výzvy žalovanému odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie nemal preukázané, výzvu právny predchodca žalobcu nedoručoval žalovanému na adresu trvalého pobytu, ale na tzv. korešpondenčnú adresu. Výzvou (Vec: Výzva na úhradu dlžnej sumy) zo dňa 24. apríla 2015 Poštová banka, a.s., oznámila žalovanému zosplatenie pohľadávky a vyzvala ho na úhradu dlžnej sumy vo výške 4.005,40 eur do 10 kalendárnych dní od doručenia výzvy. Zároveň ho upozornila, že ak túto sumu neuhradí v tejto lehote, banka ju bude vymáhať súdnou cestou. Doručenie výzvy bolo preukázané. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 6. augusta 2018 postúpila Poštová banka, a.s., svoju pohľadávku voči žalovanému na žalobcu.

13. Predmetom konania je pohľadávka, ktorej zaplata sa žalobca domáha ako postupník pôvodného veriteľa (Poštová banka, a.s.) zo zmluvy, ktorú tento uzavrel so žalovaným, bolo preto potrebné, aby v prvom rade preukázal svoju aktívnu legitímáciu, teda legitímne nadobudnutie v žalobe uplatnených práv od pôvodného veriteľa. Zo spisu vyplýva, že na preukázanie svojej aktívnej legitímácie súdu prvej inštancie predložil zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa 6. augusta 2018 uzavretú medzi Poštovou bankou, a.s. a žalobcom. Stranou v spore sa niekto môže stať bez toho, aby bol účastníkom hmotno-právneho vzťahu, o ktorý v konaní ide; stačí, ak podá žalobu (v takom prípade sa stáva žalobcom) alebo aby bola proti nemu podaná žaloba (v takom prípade sa stáva žalovaným). Či však bude žalobca v spore úspešný, závisí od toho, či je účastníkom hmotno-právneho vzťahu, z ktorého sa vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jedna strana subjektom práva a strana na opačnej procesnej strane subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom konania, sa v občianskom procesnom práve užíva pojem vecná legitímácia. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť stranou určitého hmotno-právneho vzťahu, ale vždy iba to, či stranou objektívne je alebo nie je. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom toho hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotno-právnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotno-právnej povinnosti, o ktorú v konaní ide (por. rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3Cdo 192/2004).

14. Súd prvej inštancie postupoval správne, keď sa v prvom rade zaoberal otázkou aktívnej vecnej legitímácie. Vo vzťahu k záveru súdu prvej inštancie o neplatnosti predčasného zosplatenia úveru je potrebné predovšetkým poukázať na to, že v súdnej veci je nepochybné, že vzťah medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným je vzťahom spotrebiteľským. Za situácie, že dlžník nespláca dlh z úveru riadne a včas a je v omeškaní so splácaním splátky (splátok) dlhšie ako tri mesiace, môže veriteľ uplatniť právo na zaplatenie celej pohľadávky, teda zosplatiť dlh ako celok podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka. V zmysle ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je obligatórnou a zároveň kumulatívnou povinnosť veriteľa (v danom prípade právneho predchodcu žalobcu) upozorniť dlžníka (v danom prípade žalovaného) na uplatnenie tohto práva v lehote nie kratšej ako 15 dní, keď predmetom postúpenia bankovej pohľadávky podľa ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách môže byť iba pohľadávka splatná (či už časť alebo celok nesplatená). Čo sa týka podmienky upozornenia spotrebiteľa na uplatnenie práva podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka vyplývajúcej z ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka pre jej splnenie bolo nevyhnutným, aby sa toto upozornenie dostalo do dispozičnej sféry dlžníka. Nestačilo teda len upozornenie vyhotoviť, ale aj odoslať a doručiť dlžníkovi. Žalobca nepreukázal, že jeho právny predchodca, že takéto upozornenie žalovanému doručil. Ak zo strany právneho predchodcu žalobcu neboli splnené všetky podmienky vyžadované ust. § 53 ods. 9 v spojení s ust. § 565 Občianskeho zákonníka, k platnému uplatneniu práva podľa ust. §

565 Občianskeho zákonníka zo strany právneho predchodcu žalobcu dôjsť nemohlo. Takýto úkon realizovaný právnym predchodcom žalobcu je tak neplatný pre rozpor so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka). Nakoľko nedošlo k platnému zosplatneniu úveru, nemôže byť platným ani následné postúpenie týmto spoplatnením (údajne) vzniknutej pohľadávky. Takáto (postupovaná) pohľadávka k danému obdobiu (ku dňu uzavretia zmluvy o postúpení) totiž neexistovala. Ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatným celý úver (nedošlo k platnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti), a preto banka nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru vrátane príslušenstva na iný subjekt. Zmluva o postúpení pohľadávok je tak rovnako neplatným právnym úkonom v zmysle ust. § 39 Občianskeho zákonníka, v dôsledku čoho nie je žalobca subjektom aktívne vecne legitimovaným v prebiehajúcom spore.

15. Vzhľadom na určujúci záver o neplatnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, dôsledkom už ktorého je nedostatok aktívnej legitimácie žalobcu, nebolo potrebné bližšie sa zaoberať okolnosťami postúpenia pohľadávky v súvislosti s ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Len v záujme komplexnosti odvolací súd vo všeobecnosti dodáva, že predmetné zákonné ustanovenie je kogentné a vymedzuje podmienky postúpenia bankového úveru na nebankový subjekt. Zároveň konajúci súd je v súlade s ust. § 295 Civilného sporového poriadku oprávnený skúmať platnosť dohody o postúpení pohľadávok aj za situácie, že postupca dotknuté postúpenie pohľadávky dlžníkovi oznámil. Navyše pre dodržanie postupu vyžadovaného ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách by žalobca musel preukázať ďalšiu skutočnosť, že žalovaná bola pôvodným veriteľom vyzvaná (pred postúpením pohľadávky) na zaplatenie svojho peňažného záväzku a táto (ako dlžník) napriek písomnej výzve banky bola nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením svojho záväzku.

16. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách (ďalej len zákon o bankách), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

17. Z ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách vyplýva, že banka môže postúpiť inému subjektu iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu. Dôvodová správa k tomuto ustanoveniu (pôvodne išlo o § 92 ods. 7) doslova uvádza: „V ods. 7 sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu a to aj osobe, ktorá nie je bankou.“ Pokiaľ teda banka postúpila predmetnú pohľadávku z úveru v celom rozsahu žalobcovi, postupovala v rozpore s § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách. Zmluva o postúpení pohľadávok z 6. augusta 2018 je preto neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka (pre rozpor so zákonom). Obdobne rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 7Cdo/26/2017: „Podmienky podľa § 92 ods. 8 prvej vety zákona o bankách za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie (je zakázané). Nerešpektovanie takejto úprava má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 OZ)“.

18. Podľa názoru odvolacieho súdu úpravou § 92 ods. 8 (predtým 7) mal zákonodarca na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní. Uvedené ustanovenie by banku malo motivovať k tomu, aby podnikla určité kroky smerujúce k ukončeniu záväzkového vzťahu pri dlhodobom nesplácaní úveru dlžníkom a nemala by len počas celého trvania zmluvy každý mesiac pripisovať na účet dlžníka úroky, poplatky, úroky z omeškania a rôzne iné sankcie, aby sa dlh neustále zvyšoval. Takéto správanie banky nespĺňa požiadavku prístupu s odbornou starostlivosťou, ako to vyplýva zo zákona o ochrane spotrebiteľa.

Nie je v záujme spotrebiteľa, aby po uzavretí úverovej zmluvy s bankou táto kedykoľvek, počas trvania záväzkového vzťahu postupovala pohľadávku voči spotrebiteľovi tretej osobe, ktorá napríklad nepodlieha dozoru a dohľadu NBS. Takéto konanie banky by sa priečilo účelu a zmyslu zákona o bankách, keďže poskytovanie úverov a ich správa je špecifickou, osobitne právnym predpisom upravenou činnosťou.

19. Ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje postúpiť okrem iného také pohľadávky, ktorých obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Pohľadávky banky voči svojim klientom treba považovať práve za takýto druh pohľadávok. S každou pohľadávkou banky voči klientovi sú totiž neoddeliteľne spojené špecifické povinnosti a požiadavky kladené na podnikanie bánk v zmysle § 27 a nasl. zákona o bankách, ako aj obsiahle bankové tajomstvo (§ 91 a nasl. zákona o bankách). Tieto požiadavky a povinnosti nevyplývajú pre banku zo zmluvy s klientom, ale priamo zo zákona. Postúpením pohľadávky z banky na inú osobu, ktorá týmto požiadavkám nepodlieha, sa tak podstatným spôsobom mení obsah právneho vzťahu medzi veriteľom-postupníkom a dlžníkom v porovnaní so vzťahom medzi veriteľom-postupcom (bankou) a dlžníkom. Preto treba principiálne vychádzať z toho, že ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka bráni postupovaniu pohľadávok z takých právnych vzťahov, v ktorých je veriteľ povinný zo zákona zachovávať mlčanlivosť o záležitostiach dlžníka. Vzhľadom na uvedenú zákonnú výlukú ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientovi za splnenia určitých podmienok. V zmysle citovaného ustanovenia tak predpokladom postupiteľnosti pohľadávky banky na inú osobu je, aby bol ohľadom tejto pohľadávky klient v omeškaní aspoň 90 dní a aby ho banka na jej splnenie písomne vyzvala. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávka banky nie je postupiteľná, pretože tomu bráni už citované ust. § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ak určitá pohľadávka nie je postupiteľná (teda jej postúpenie je objektívne neprípustné, zakázané), potom jej „postúpenie“ je svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj navonok, voči dlžníkovi.

20. Z už uvedeného potom vyplýva, že na rozpor postúpenia s § 525 Občianskeho zákonníka, ktoré má za následok absolútnu neplatnosť postúpenia, prihliada súd aj bez námietky, z úradnej povinnosti. Ak je pre platnosť postúpenia v týchto prípadoch potrebné splniť určité podmienky, ako napr. tie uvedené v cit. § 92 ods. 8 zákona o bankách, je postupca v súdnom konaní, v ktorom takto postúpenú pohľadávku uplatňuje, povinný v zmysle § 132 ods. 1 CSP tvrdiť a dokázať predpoklady svojej aktívnej legitímácie, teda okrem iného aj splnenie podmienok platného postúpenia. I keď pre platnosť postúpenia pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách podľa odvolacieho súdu nevyplýva podmienka jej splatnosti, predmetné zákonné ustanovenie ale vyžaduje predchádzajúcu písomnú výzvu banky na splnenie si povinnosti dlžníkom. Postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak v zmysle uvedeného povinný tvrdiť a dokázať, že banka klienta (dlžníka) pred postúpením písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Nepreukázanie už len týchto skutočností má za následok nedokázanie aktívnej legitímácie postupníka.

21. Súd prvej inštancie správne uzavrel, že žalobca nepreukázal doručenie písomnej výzvy (Upozornenie - výzva na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 8. apríla 2015) Poštovej banky, a.s., žalovanému. Táto výzva je hmotnoprávny úkon, na nastúpenie ktorého účinkov sa vzťahuje § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka, teda musí sa dostať do dispozičnej sféry adresáta. Z vykonaného dokazovania jednoznačne nevyplývalo, že výzva sa dostala do dispozičnej sféry žalovaného ako adresáta.

22. Pokiaľ ide o doručovanie poštových zásielok, súd poukazuje na to, že Všeobecné obchodné podmienky nie sú v zmluve o úvere nijako bližšie identifikované, chýba akékoľvek bližšie označenie, o ktoré konkrétne všeobecné obchodné podmienky by malo ísť. Tieto podmienky neboli tiež účastníkmi zmluvy podpísané a neboli medzi nimi individuálne dojednané.

23. Podľa odvolacieho súdu výzva Poštovej banky, a.s. (Vec: Výzva na úhradu dlžnej sumy zo dňa 24. apríla 2015) bola síce dlžníkovi doručená, avšak táto písomná výzva Poštovej banky, a.s., bola zasielaná bankou v súvislosti s vyhlásením predčasnej splatnosti úveru, čo vyplýva z jej obsahu. Nejedná sa teda o výzvu predpokladanú § 92 ods. 8 zákona o bankách na zaplatenie omeškaného plnenia peňažného záväzku dlžníka (klienta) voči banke v dodatočnej lehote určenej bankou, teda počas ktorej má možnosť klient (dlžník) splatiť svoj splatný peňažný záväzok voči banke pred postúpením pohľadávky na iný subjekt. Písomné oznámenia, ktoré zasielal postupca (banka) dlžníkovi (žalovanej)

v súvislosti s predčasným zosplatnením úveru, tieto isté písomné oznámenia nie je možné inkedy, ak je to potrebné napr. pre účel splnenia zákonných podmienok, považovať za právne relevantnú písomnú výzvu vyžadovanú v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách pre postúpenie pohľadávky. Jednoznačne ide o dve obsahovo odlišné písomnosti.

24. Je nesporné, že žalobca v konaní neunesol svoju dôkaznú povinnosť a relevantným spôsobom nepreukázal ani doručenie výzvy (keďže § 92 ods. 8 zákona o bankách vyžaduje, aby bol žalovaný na splnenie svojho záväzku zo zmluvy o úvere vyzvaný) pred uzavretím zmluvy o postúpení pohľadávok. Žalobca teda nedokázal, že pohľadávka voči žalovanému bola v čase jej postúpenia na žalobcu spôsobilá na postúpenie v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. V dôsledku toho nemožno považovať za dokázané, že toto postúpenie je platné (aj keby zmluva o postúpení bola účinná, aj keby bolo žalovanému doručené oznámenie postupcu o postúpení pohľadávky a že žalobca je oprávnený pohľadávku voči žalovanému uplatňovať pred súdom). Keďže podľa preukázaného, v danom prípade táto zákonná podmienka splnená nebola, žalobca v tomto smere neunesol svoje dôkazné bremeno, k postúpeniu pohľadávky z Poštovej banky, a.s., na žalobcu došlo v rozpore so zákonom a preto je takýto právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka neplatný.

25. Ďalšie odvolacie argumenty žalobcu odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu odvolaciu argumentáciu, nespôsobilú privodiť úspech odvolaniu, preto odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

26. S poukazom na uvedené, pokiaľ súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobcu, rozhodol vecne správne a preto odvolací súd po vysporiadaní sa s podstatnou odvolacou argumentáciou odvolateľa, s použitím § 387 ods. 1 a 2 CSP rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej ako i v časti závislého výroku o náhrade trov konania (osobitne nenapadnutého odvolaním) potvrdil.

27. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovení § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP, pričom v odvolacom konaní plne úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

28. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).